

Saksframlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
25/74	11.11.2025	Formannskapet
25/88	20.11.2025	Kommunestyret

Høring - utredningsprosjekt Nedre Driva kraftverk

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Oppdal kommune har følgende merknader/innspill til utredningsprogram for Nedre Driva Kraftverk, se tabell nedenfor, samt utdyping i saksframlegget for de ulike punkt.

Fokusområder	Merknader og høringsinnspill
Generelt	-Hele nedbørsfeltet til Driva faller under Møre- og Romsdal vassregion og Søre Nordmøre Vassområde. -Krever en samlet vurdering av drift av gamle Driva kraftverk og det nye Nedre Driva kraftverk, der også kommende nytt manøvreringsreglement og konsesjonsvilkår dekker begge kraftverk. Det må tas med i utredningen hvordan gamle konsesjonsvilkår er fulgt opp og etterlevd. -Krever en utredning av konsekvensen for bruk av strøm i Oppdal til pumpe ved Ålbusøyen/Festa -Oppdal kommune forventer at veilederne for øvrig blir fulgt, jfr. utredningsprogrammets pkt 8.16.
Hydrologisk grunnlag	-Konsekvens for Driva elv -Når er en flomtopp – utrede hvor mye vann utgjør potensialet -Utrede det reelle behovet for ytterligere senking av LRV i Gjevilvatnet dersom vann kan tilføres fra Driva -Konsekvens for Gjevilvatnet/Ångardsvatnet/Dalsvatnet når vann fra anadromt vassdrag tilføres ikke-anadromt vassdrag -Konsekvens for de som har vatningsvann og drikkevann/grunnvannsmagasin fra elva - Vise bruk av nedslagsfelt og fyllingsgrad gjennom året i vannmagasinene, inkludert variasjoner gjennom år, og utrede hvordan dette slår ut.
Naturfare	-Konsekvens av 5 meter lavere vannstand, inkludert klimapåslag med f.eks. isfrie vintre. Konsekvens for erosjon i strandsona på ulike høydemeter, heri også sætervanger og odder. -Konsekvens av store deponi løsmasser -Det må utredes alternativer til deponi – aktiv bruk av masser -Utrede elveforebygging i Ålbusøyen som avbøtende tiltak
Naturmangfold land	-Konsekvens av plasserte deponi i forhold til vilt og naturmiljø

	-Konsekvens for hekkende fugl med varierende vannstand i vann og bekker
Naturmangfold vann	-Vannmiljø og naturmangfold i alle bekker og vann berørt av utbyggingen må utredes, inkludert tilstand i bekker tilhørende gamle Driva kraftverk -Spesiell fokus på tilførsel fra Driva til Gjevilvatnet både kjemisk og økologisk vurdering
Kulturmiljø	Tiltaket sin påvirkning på sæterdalene sitt kulturlandskap må utredes. Utrede påvirkning på kulturminner i områdene som blir berørt
Friluftsliv	-Utrede virking for friluftslivsutøving i elva Driva etter tiltaket – både elvepadling, fiske, tur og bading mm -Utrede påvirkning av badeplasser i Storlidalen og Gjevilvassdalen – spesielt med tanke på varierende vannstand -Utrede virking for båthavner og naustområder i Gjevilvatnet og Ångardsvatnet, samt utøvelse av båtliv generelt i løpet av sommeren. -Konsekvenser for utøvelse av fiske i frilufts sammenheng
Reiseliv	-Konsekvenser for Opplev Oppdal sitt rafting- og elvepadletilbud -Konsekvenser for reiselivet i området med tanke på landskapsopplevelse, tilgang, tilkomst mm. Spesielt nevnes reiselivsaktører ved Festa kraftverk, Storligrenda/Bårdsgarden, Gjevilvasshytta, Vassenden, Innerdalen, laksevaldene i begge kommuner
Landskap	Konsekvenser for landskapet i et stort nedslagsfelt – tørrlagte bekker, nedtappa vann, oversvømte vann mm Konsekvenser for Storodden og evt nytt pumpehus – estetisk i landskapet
Naturressurser	Konsekvenser for fiske – både i elva Driva og i vatna Konsekvenser for dyrka jord som oversvømmes eller eroderer bort Konsekvenser av deponi på dyrka mark, og alternativer til dette
Reindrift og landbruk	Foreslår at aktiv landbruksdrift slås sammen med fagtema reindrift – heri ligger utredning av beitebruk sommer og vinter, tilkomst til beitearealer for tilsyn, sæterbruk, flytting av dyr sommer og vinter. Det forutsettes at Trollheimen Sijte og beitelag/grunneierlag i de to kommunene blir intervjuet/tatt aktivt med i utredningsarbeidet.
Elektromagnetiske felt	Utrede
Forurensning	-Utrede mulig forurensning fra anleggsarbeidet og ikke minst fra deponiene, både på kort og lang sikt. -Støyforurensning i anleggsperioden må utredes for de ulike inngrepsområdene
Klimagassutslipp	Må synliggjøres i forhold til hvert enkelt nytt inngrep
Samfunn	Utredning av konsekvenser for kommunens økonomi – heri både eiendomsskatt og konsesjonskraft. Fordelt på dagens situasjon, og framtidig tiltak.

Formannskapetets behandling av sak 74/2025 i møte 11.11.2025:

Behandling

Felles tilleggsforslag fra formannskapet:

Formannskapet videresender saken til kommunestyret for behandling.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Eli Dahle (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V).

Dermed ble tilleggforslaget vedtatt.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Oppdal kommune har følgende merknader/innspill til utredningsprogram for Nedre Driva Kraftverk, se tabell nedenfor, samt utdyping i saksframlegget for de ulike punkt.

Fokusområder	Merknader og høringsinnspill
Generelt	-Hele nedbørsfeltet til Driva faller under Møre- og Romsdal vassregion og Søre Nordmøre Vassområde. -Krever en samlet vurdering av drift av gamle Driva kraftverk og det nye Nedre Driva kraftverk, der også kommende nytt manøvreringsreglement og konsesjonsvilkår dekker begge kraftverk. Det må tas med i utredningen hvordan gamle konsesjonsvilkår er fulgt opp og etterlevd. -Krever en utredning av konsekvensen for bruk av strøm i Oppdal til pumpe ved Ålbusøyen/Festa -Oppdal kommune forventer at veilederne for øvrig blir fulgt, jfr. utredningsprogrammets pkt 8.16.
Hydrologisk grunnlag	-Konsekvens for Driva elv -Når er en flomtopp – utrede hvor mye vann utgjør potensialet -Utrede det reelle behovet for ytterligere senking av LRV i Gjevilvatnet dersom vann kan tilføres fra Driva -Konsekvens for Gjevilvatnet/Ångardsvatnet/Dalsvatnet når vann fra anadromt vassdrag tilføres ikke-anadromt vassdrag -Konsekvens for de som har vatningsvann og drikkevann/ grunnvannsmagasin fra elva - Vise bruk av nedslagsfelt og fyllingsgrad gjennom året i vannmagasinene, inkludert variasjoner gjennom år, og utrede hvordan dette slår ut.
Naturfare	-Konsekvens av 5 meter lavere vannstand, inkludert klimapåslag med f.eks. isfrie vintre. Konsekvens for erosjon i strandsona på ulike høydemeter, heri også sætervanger og odder. -Konsekvens av store deponi løsmasser -Det må utredes alternativer til deponi – aktiv bruk av masser -Utrede elveforebygging i Ålbusøyen som avbøtende tiltak
Naturmangfold land	-Konsekvens av plasserte deponi i forhold til vilt og naturmiljø -Konsekvens for hekkende fugl med varierende vannstand i vann og bekker
Naturmangfold vann	-Vannmiljø og naturmangfold i alle bekker og vann berørt av utbyggingen må utredes, inkludert tilstand i bekker tilhørende gamle Driva kraftverk -Spesiell fokus på tilførsel fra Driva til Gjevilvatnet både kjemisk og økologisk vurdering
Kulturmiljø	- Tiltaket sin påvirkning på sæterdalene sitt kulturlandskap må utredes. - Utrede påvirkning på kulturminner i områdene som blir berørt
Friluftsliv	-Utrede virking for friluftslivsutøving i elva Driva etter tiltaket – både elvepadling, fiske, tur og bading mm -Utrede påvirkning av badeplasser i Storlidalen og Gjevilvassdalen – spesielt med tanke på varierende vannstand

	-Utrede virkning for båthavner og naustområder i Gjevilvatnet og Ångardsvatnet, samt utøvelse av båtliv generelt i løpet av sommeren. -Konsekvenser for utøvelse av fiske i friluftssammenheng
Reiseliv	-Konsekvenser for Opplev Oppdal sitt rafting- og elvepadletilbud -Konsekvenser for reiselivet i området med tanke på landskapsopplevelse, tilgang, tilkomst mm. Spesielt nevnes reiselivsaktører ved Festa kraftverk, Storligrenda/Bårdsgarden, Gjevilvasshytta, Vassenden, Innerdalen, laksevaldene i begge kommuner
Landskap	Konsekvenser for landskapet i et stort nedslagsfelt – tørrlagte bekker, nedtappa vann, oversvømmte vann mm Konsekvenser for Storodden og evt nytt pumpehus – estetisk i landskapet
Naturressurser	Konsekvenser for fiske – både i elva Driva og i vatna Konsekvenser for dyrka jord som oversvømmes eller eroderer bort Konsekvenser av deponi på dyrka mark, og alternativer til dette
Reindrift og landbruk	Foreslår at aktiv landbruksdrift slås sammen med fagtema reindrift – heri ligger utredning av beitebruk sommer og vinter, tilkomst til beitearealer for tilsyn, sæterbruk, flytting av dyr sommer og vinter. Det forutsettes at Trollheimen Sijte og beitelag/grunneierlag i de to kommunene blir intervjuet/tatt aktivt med i utredningsarbeidet.
Elektromagnetiske felt	Utrede
Forurensning	-Utrede mulig forurensning fra anleggsarbeidet og ikke minst fra deponiene, både på kort og lang sikt. -Støyforurensning i anleggsperioden må utredes for de ulike inngrepsområdene
Klimagassutslipp	Må synliggjøres i forhold til hvert enkelt nytt inngrep
Samfunn	Utredning av konsekvenser for kommunens økonomi – heri både eiendomsskatt og konsesjonskraft. Fordelt på dagens situasjon, og framtidig tiltak.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Eli Dahle (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V).

Dermed ble kommunedirektørens forslag vedtatt.

Vedtak

Formannskapet videresender saken til kommunestyret for behandling.

Oppdal kommune har følgende merknader/innspill til utredningsprogram for Nedre Driva Kraftverk, se tabell nedenfor, samt utdyping i saksframlegget for de ulike punkt.

Fokusområder	Merknader og høringsinnspill
Generelt	-Hele nedbørsfeltet til Driva faller under Møre- og Romsdal vassregion og Søre Nordmøre Vassområde. -Krever en samlet vurdering av drift av gamle Driva kraftverk og det nye Nedre Driva kraftverk, der også kommende nytt manøvreringsreglement og konsesjonsvilkår dekker begge kraftverk. Det må tas med i utredningen hvordan gamle konsesjonsvilkår er fulgt opp og etterlevd.

	-Krever en utredning av konsekvensen for bruk av strøm i Oppdal til pumpe ved Ålbusøyen/Festa -Oppdal kommune forventer at veilederne for øvrig blir fulgt, jfr. utredningsprogrammets pkt 8.16.
Hydrologisk grunnlag	-Konsekvens for Driva elv -Når er en flomtopp – utrede hvor mye vann utgjør potensialet -Utrede det reelle behovet for ytterligere senking av LRV i Gjevilvatnet dersom vann kan tilføres fra Driva -Konsekvens for Gjevilvatnet/Ångardsvatnet/Dalsvatnet når vann fra anadromt vassdrag tilføres ikke-anadromt vassdrag -Konsekvens for de som har vatningsvann og drikkevann/ grunnvannsmagasin fra elva - Vise bruk av nedslagsfelt og fyllingsgrad gjennom året i vannmagasinene, inkludert variasjoner gjennom år, og utrede hvordan dette slår ut.
Naturfare	-Konsekvens av 5 meter lavere vannstand, inkludert klimapåslag med f.eks. isfrie vintre. Konsekvens for erosjon i strandsona på ulike høydemeter, heri også sætervanger og odder. -Konsekvens av store deponi løsmasser -Det må utredes alternativer til deponi – aktiv bruk av masser -Utrede elveforebygging i Ålbusøyen som avbøtende tiltak
Naturmangfold land	-Konsekvens av plasserte deponi i forhold til vilt og naturmiljø -Konsekvens for hekkende fugl med varierende vannstand i vann og bekker
Naturmangfold vann	-Vannmiljø og naturmangfold i alle bekker og vann berørt av utbyggingen må utredes, inkludert tilstand i bekker tilhørende gamle Driva kraftverk -Spesiell fokus på tilførsel fra Driva til Gjevilvatnet både kjemisk og økologisk vurdering
Kulturmiljø	- Tiltaket sin påvirkning på sæterdalene sitt kulturlandskap må utredes. - Utrede påvirkning på kulturminner i områdene som blir berørt
Friluftsliv	-Utrede virking for friluftslivsutøving i elva Driva etter tiltaket – både elvepadling, fiske, tur og bading mm -Utrede påvirkning av badeplasser i Storlidalen og Gjevilvassdalen – spesielt med tanke på varierende vannstand -Utrede virkning for båthavner og naustområder i Gjevilvatnet og Ångardsvatnet, samt utøvelse av båtliv generelt i løpet av sommeren. -Konsekvenser for utøvelse av fiske i frilufts sammenheng
Reiseliv	-Konsekvenser for Opplev Oppdal sitt rafting- og elvepadletilbud -Konsekvenser for reiselivet i området med tanke på landskapsopplevelse, tilgang, tilkomst mm. Spesielt nevnes reiselivsaktører ved Festa kraftverk, Storligrenda/Bårdsgarden, Gjevilvasshytta, Vassenden, Innerdalen, laksevaldene i begge kommuner
Landskap	- Konsekvenser for landskapet i et stort nedslagsfelt – tørrlagte bekker, nedtappa vann, oversvømte vann mm - Konsekvenser for Storodden og evt nytt pumpehus – estetisk i landskapet
Naturressurser	- Konsekvenser for fiske – både i elva Driva og i vatna - Konsekvenser for dyrka jord som oversvømmes eller eroderer bort

	Konsekvenser av deponi på dyrka mark, og alternativer til dette
Reindrift og landbruk	Foreslår at aktiv landbruksdrift slås sammen med fagtema reindrift – heri ligger utredning av beitebruk sommer og vinter, tilkomst til beitearealer for tilsyn, sæterbruk, flytting av dyr sommer og vinter. Det forutsettes at Trollheimen Sijte og beitelag/grunneierlag i de to kommunene blir intervjuet/tatt aktivt med i utredningsarbeidet.
Elektromagnetiske felt	Utredes
Forurensning	-Utrede mulig forurensning fra anleggsarbeidet og ikke minst fra deponiene, både på kort og lang sikt. -Støyforurensning i anleggsperioden må utredes for de ulike inngrepsområdene
Klimagassutslipp	Må synliggjøres i forhold til hvert enkelt nytt inngrep
Samfunn	Utredning av konsekvenser for kommunens økonomi – heri både eiendomsskatt og konsesjonskraft. Fordelt på dagens situasjon, og framtidig tiltak.

Kommunestyrets behandling av sak 88/2025 i møte 20.11.2025:

Behandling

Odd Arne Hoel (Senterpartiet) fremmet følgende tilleggforslag: Representanter valgte å trekke forslaget.

Oppdal Kommune ser positivt på bedre utnyttelse av allerede utbygd vassdrag. Oppdal Kommune vil i den videre behandling legge til grunn at:

1. Nedre vannstand i Gjevilvatnet beholdes på dagens nivå
2. Vassføringa i Driva fra Ålbusøyen reduseres ikke fra dagens nivå
3. Deponering av tunnellmasse skal ikke gå på bekostning av matproduserende areal.

For formannskapetets forslag stemte 25: Arnt Gulaker (AP), Eirin Heggvold (AP), Magni Øveraas (AP), Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Terese Guldborg Norheim (H), Alf Morten Olsen (KrF), Ola Volla (MDG), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP), Carls S. Bjurstedt (SV), Thorvald Storli (UA), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Ingrid Husdal Dørum (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V).

Dermed ble formannskapetets forslag vedtatt.

Vedtak

Oppdal kommune har følgende merknader/innsnitt til utredningsprogram for Nedre Driva Kraftverk, se tabell nedenfor, samt utdyping i saksframlegget for de ulike punkt.

Fokusområder	Merknader og høringsinnspill
Generelt	-Hele nedbørsfeltet til Driva faller under Møre- og Romsdal vassregion og Søre Nordmøre Vassområde. -Krever en samlet vurdering av drift av gamle Driva kraftverk og det nye Nedre Driva kraftverk, der også kommende nytt manøvreringsreglement og konsesjonsvilkår dekker begge kraftverk. Det må tas med i utredningen hvordan gamle konsesjonsvilkår er fulgt opp og etterlevd.

	-Krever en utredning av konsekvensen for bruk av strøm i Oppdal til pumpe ved Ålbusøyen/Festa -Oppdal kommune forventer at veilederne for øvrig blir fulgt, jfr. utredningsprogrammets pkt 8.16.
Hydrologisk grunnlag	-Konsekvens for Driva elv -Når er en flomtopp – utrede hvor mye vann utgjør potensialet -Utrede det reelle behovet for ytterligere senking av LRV i Gjevilvatnet dersom vann kan tilføres fra Driva -Konsekvens for Gjevilvatnet/Ångardsvatnet/Dalsvatnet når vann fra anadromt vassdrag tilføres ikke-anadromt vassdrag -Konsekvens for de som har vatningsvann og drikkevann/ grunnvannsmagasin fra elva - Vise bruk av nedslagsfelt og fyllingsgrad gjennom året i vannmagasinene, inkludert variasjoner gjennom år, og utrede hvordan dette slår ut.
Naturfare	-Konsekvens av 5 meter lavere vannstand, inkludert klimapåslag med f.eks. isfrie vintre. Konsekvens for erosjon i strandsona på ulike høydemeter, heri også sætervanger og odder. -Konsekvens av store deponi løsmasser -Det må utredes alternativer til deponi – aktiv bruk av masser -Utrede elveforebygging i Ålbusøyen som avbøtende tiltak
Naturmangfold land	-Konsekvens av plasserte deponi i forhold til vilt og naturmiljø -Konsekvens for hekkende fugl med varierende vannstand i vann og bekker
Naturmangfold vann	-Vannmiljø og naturmangfold i alle bekker og vann berørt av utbyggingen må utredes, inkludert tilstand i bekker tilhørende gamle Driva kraftverk -Spesiell fokus på tilførsel fra Driva til Gjevilvatnet både kjemisk og økologisk vurdering
Kulturmiljø	- Tiltaket sin påvirkning på sæterdalene sitt kulturlandskap må utredes. - Utrede påvirkning på kulturminner i områdene som blir berørt
Friluftsliv	-Utrede virking for friluftslivsutøving i elva Driva etter tiltaket – både elvepadling, fiske, tur og bading mm -Utrede påvirkning av badeplasser i Storlidalen og Gjevilvassdalen – spesielt med tanke på varierende vannstand -Utrede virkning for båthavner og naustområder i Gjevilvatnet og Ångardsvatnet, samt utøvelse av båtliv generelt i løpet av sommeren. -Konsekvenser for utøvelse av fiske i frilufts sammenheng
Reiseliv	-Konsekvenser for Opplev Oppdal sitt rafting- og elvepadletilbud -Konsekvenser for reiselivet i området med tanke på landskapsopplevelse, tilgang, tilkomst mm. Spesielt nevnes reiselivsaktører ved Festa kraftverk, Storligrenda/Bårdsgarden, Gjevilvasshytta, Vassenden, Innerdalen, laksevaldene i begge kommuner
Landskap	- Konsekvenser for landskapet i et stort nedslagsfelt – tørrlagte bekker, nedtappa vann, oversvømte vann mm - Konsekvenser for Storodden og evt nytt pumpehus – estetisk i landskapet
Naturressurser	- Konsekvenser for fiske – både i elva Driva og i vatna - Konsekvenser for dyrka jord som oversvømmes eller eroderer bort

	Konsekvenser av deponi på dyrka mark, og alternativer til dette
Reindrift og landbruk	Foreslår at aktiv landbruksdrift slås sammen med fagtema reindrift – heri ligger utredning av beitebruk sommer og vinter, tilkomst til beitearealer for tilsyn, sæterbruk, flytting av dyr sommer og vinter. Det forutsettes at Trollheimen Sijte og beitelag/grunneierlag i de to kommunene blir intervjuet/tatt aktivt med i utredningsarbeidet.
Elektromagnetiske felt	Utredes
Forurensning	-Utredning mulig forurensning fra anleggsarbeidet og ikke minst fra deponiene, både på kort og lang sikt. -Støyforurensning i anleggsperioden må utredes for de ulike inngrepsområdene
Klimagassutslipp	Må synliggjøres i forhold til hvert enkelt nytt inngrep
Samfunn	Utredning av konsekvenser for kommunens økonomi – heri både eiendomsskatt og konsesjonskraft. Fordelt på dagens situasjon, og framtidig tiltak.

Vedlegg

1

5628767_1_1.PDF

Sammendrag:

Trønder Energi as og Istad kraft as har meldt til NVE et ønske om utvidelse og oppgradering av Driva kraftverk DA. I og med at utvidelsen er såpass omfattende, utløses krav om melding og en ordinær konsesjonsprosess med konsekvensutredning. NVE sender forslag til utredningsprogram på høring.

Saksopplysninger:

NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) sendte 8.09.2025 følgende på høring: Forslag til utredningsprogram for Nedre Driva Kraftverk, med høringsfrist 7.11, i ettertid er høringsfristen utvidet til 12.12.2025. NVE har gjennomført informasjonsmøter i begge kommunene 21. og 22.10.2025, med godt oppmøte på folkemøtene.

Driva kraftverk DA ble bygd i 1973 og eies i fellesskap av TrønderEnergi AS og Istad Kraft AS. Driva kraftverk DA har igangsatt planlegging av opprustning og utvidelse av kraftverket.

Den planlagte utvidelsen av Driva kraftverk omfatter bygging av et nytt Nedre Driva kraftverk, etablering av et pumpeanlegg ved Festa i Oppdal for å løfte vann fra elva Driva opp til Gjevilvatnet, etablering av nye bekkeinntak, samt en senkning av laveste regulerte vannstand (LRV) i Gjevilvatnet med 5 meter for å øke magasinets kapasitet og fleksibilitet. Dagens Driva kraftverk med tilløpstunnel og overføringer skal beholdes og vil fortsatt være i drift parallelt med Nedre Driva kraftverk.

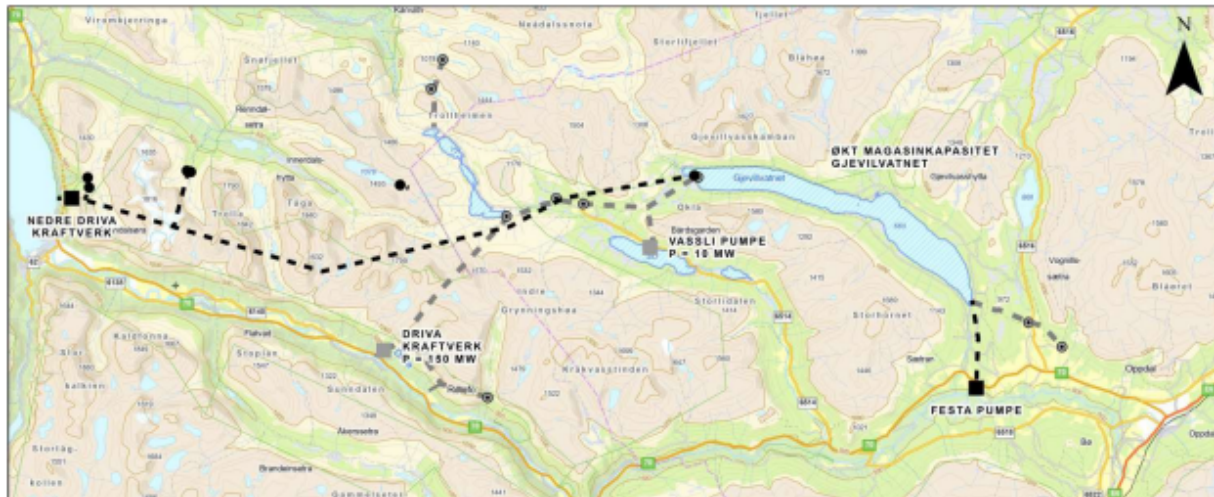
Tiltaket er beregnet å gi en samlet årsproduksjon på 1270 GWh – en økning på ca. 670 GWh sammenlignet med dagens produksjon. Dette utløser krav om melding i henhold til gjeldende lovverk, da grensen for meldeplikt etter vassdragsreguleringsloven er 40 GWh årlig.

Formålet med meldingen er å starte den offentlige prosessen knyttet til utbyggingen av følgende tiltak:

- Nedre Driva kraftverk: Nytt kraftverk i fjell og vannveistunell fra Gjevilvatnet til Sunndalsøra, med

utløp i fjorden nord for Sunndalsøra.

- Festa pumpeanlegg: Pumpeanlegg som løfter vann opp fra Driva elv til Gjevilvatnet.
- Bekkeinntak og overføringer: Overføre Langvatnet til Tovatna, innta bekken Gresjo og Sandvikselva.
- Økt magasinkapasitet i Gjevilvatnet: Senke LRV med 5 meter
- Tverrslag og adkomsttunneler med tilhørende massedeponi ved Storli, Festa/Ålbustøyan, Hjellan, Sandvika og Sunndalsøra.

Figuren viser dagens inntak og tunneler i Driva kraftverk med grå stipling, nye Nedre Driva kraftverk med svart stipling.

Det presiseres at denne høringen ikke omfatter for eller imot utbygging av vannkraft. Innspillet skal heller ikke vurdere positive eller negative konsekvenser av en eventuell utbygging for Sunndal og Oppdal kommuner. Formålet med denne høringsuttalen er å sørge for at alle positive eller negative aspekter som kan berøre miljø og samfunn med ei slik utredning er godt og forsvarlig utredet, slik at beslutningen om hvorvidt prosjektet skal utbygges er kunnskapsbasert.

Det er flere kommuner som er berørt av planene til TrønderEnergi. Vassdraget Driva renner gjennom Sunndal og Oppdal kommuner, og begge kommunene er med i Søre Nordmøre Vassområde. Det er viktig at vannforekomsten ses og forvaltes som en, og at de kommunene som direkte påvirkes av tiltaket, jobber sammen i denne saken.

Sunndal kommune tok tidlig i prosessen kontakt med Oppdal kommune for å diskutere mulighetene og nytten av et samarbeid. Kommunene har hatt et godt samarbeid i saken, og har arbeidet med en felles uttale til utredningsprogrammet. Det har vært avholdt flere administrative samarbeidsmøter og innspillsprosessen er koordinert mellom kommunene.

Begge kommunene skal behandle uttalen i formannskapet. Det tas sikte på å fortsette samarbeidet mellom kommunene i hele konsesjonsprosessen. Videre prosess/framdrift skissert av NVE:

- NVE fastsetter utredningsprogrammet på nyåret 2026, der høringsinnspillene er vurdert inn i forhold til utredningsprogrammet.
- Trønder Energi iverksetter konsekvensutredning.
- Søknad om konsesjon med konsekvensutredning forventes eventuelt innsendt høst/vinter 2026/2027
- NVE sender en eventuell søknad om konsesjon på høring i løpet av 2027, og vil i den forbindelse invitere til nytt folkemøte i Oppdal og Sunndal. Høringsfrist 3 mnd.
- NVE fatter til slutt vedtak etter vassdragsreguleringsloven.

Vurdering

Utredningsprogrammet er stort og omfattende, og det er ikke mulig å kommentere alle forhold. Tabellen på side 54 i høringsnotatet henviser til veiledere som skal ligge til grunn for konsekvensutredningene. Kommunene har derfor i det følgende påpekt en del forhold som kommunen ønsker spesielt fokus på, og forventer at veilederne for øvrig blir fulgt.

Det presiseres at tiltaket ikke berører vannforvaltningsplan for Trøndelag (jfr omtale side 34 under regionale planer), men derimot Vassforvaltningsplan for Møre og Romsdal og spesifikt Søre Nordmøre Vassområde.

Ny pumpestasjon ved Ålbusøyen/Festa og overføring av vann fra Driva elv til Gjevilvatnet

Forslaget om å ta «overskuddsvann» fra elva Driva i Ålbusøyen og pumpe dette opp i Gjevilvatnet medfører mange spørsmål som må utredes.

For elva Driva:

- Konsekvenser for Driva elv nedstrøms pumpestasjon må utredes. Det er investert millioner i å redde laksen fra parasitten Gyrodactylus salaris. Dette arbeidet kan ikke reduseres med at vatnet forsvinner og forholdene blir dårligere.
- Det er god kunnskap om vandringsatferden til laks og sjøørret i Driva, eksempelvis med informasjon når det går fisk inn i fangsthuset opp mot vannføringsdata i Sildre. Den terskelformede vannstrengen fra Grensehølen og opp til Oppdal sannsynliggjør at det kreves god vannføring for fisken for å vandre. Dersom Festa pumpe tillates å igangsettes på for lav vannføring, vil dette kunne føre til reduksjon av eller stopp i fiskevandringen fra Festa og ned til sjøen.
- Det må utredes hva som kan følge med vannet fra anadromt lakseførende vassdrag opp i ikke-anadromt vassdrag, av parasitter, sykdom mm, og hvilke konsekvenser det får for ørret og røye.
- Det framkommer ikke om hvorvidt det skal være parametere for når en pumping skal skje. Hva vil det bety at flomtoppene skal tas, og hva/når er en flomtopp? Konsekvensutredningen må skissere scenarioer med inntak av forskjellige vannføringer fra Festa pumpe til Gjevilvatnet, og beskrive hvilken effekt dette har på fiskevandringen i Driva. Det må legges inn spyleflommer og lokkeflommer for å sikre tilbakekomst av fisk i elva.
- Det er mange gårdsbruk og husstander som nytter Driva, inkludert grunnvannsspeilet til elva, som drikkevannskilde. Driva blir brukt til utstrakt vanning i landbruksøyemed på sommers tid til potet- og kornproduksjon. Det vil være svært viktig at påvirkningen på drikkevann og vanningsmuligheter i landbruket vurderes. Også som en del av minstevannsføringen. I dette ligger det utredning om avbøtende tiltak som må på plass for at landbruket og innbyggere er sikret god og stabil vanntilgang til drikkevann og vanning.
- Driva elv er i dag i aktiv bruk både i næringssammenheng og i friluftssammenheng med rafting og elvepadling. Hvilke konsekvenser vil mindre vannføring i elva, samt en demning ved Ålbusøyen få for denne aktiviteten? Rafting går forbi Ålbusøyen og ned til Lønset, elvepadling foregår i hele elvestrekningen.

For Ålbusøyen:

- Det ligger i planen forslag om å legge store mengder tunnellmasse på dyrka jord i Ålbusøyen. Dette er i strid med nylig vedtatt Kommuneplanens samfunnsdel i Oppdal kommune delmål 7 om ikke å bygge ned dyrket mark, dyrkbar mark eller innmarksbeite.
- Dyrka jorda i Ålbusøyen er utsatt for erosjon fra elva Driva som har tatt nytt løp, gravd ut avlingsveg og dyrka jord. NVE er kjent med at det gjennom flere perioder er bedt om bistand til sikring uten at dette er utført i stort monn. Oppdal kommune ber om at det utredes hvordan evt. tunnellmasse kan benyttes til et større tiltak for plastring og sikring av dyrka

jord og landbruksveg i Ålbosøyan. Det må også tas høyde for at overskytende masse ut over det, må transporteres vekk.

- Konsekvenser for kulturarenaen Festa kraftverk i anleggsfasen og etter tiltaket må utredes.

Lavere LRV (laveste regulerte vannstand) i Gjevilvatnet -

Tiltaket forutsetter ytterligere nedtapping av Gjevilvatnet med 5 meter, slik at samlet reguleringshøyde blir 20 meter. HRV 660,8 til ny LRV 640,8. Samlet magasinivolum 348 Mm³.

De siste 50 år har strandsonen i Gjevilvatnet endret seg mye, flere sætervanger er kraftig redusert og det er erosjonssoner rundt hele vatnet. Ustabil vannstand gjennom året og bølgeerosjon i ulike høyder på dagens 15 meters-sone gjør at strandsonen stadig endres.

Kommunene er bekymret for en ytterligere senkning. Ny klima-situasjon med varmere høst og mildere vintre gjør at isen ikke legger seg så tidlig som før. Da får vinterstormene tak og bølgeerosjonen slipper til på nye høydelag. Dette må utredes med dagens situasjon, samt med klimapåslag.

Ber om at utredning spesifikt vurderer om det er behov for ytterligere senkning av LRV dersom det tilføres elvevann fra Driva via Festa pumpestasjon. Er det nødvendig å senke ytterligere hvis det stadig kan fylles på?

Gjevilvatnet båt- og naustforening fikk etablert småbåthavn etter siste regulering i 1973. Forholdene for båtfolket må utredes ut fra ny situasjon – båtene brukes både i næringsøyemed og til fiske/fritid. Blir en lavere LRV en utfordring? Kan tunnellmasse brukes til utviding av molo for å evt avbøte noe?

Ångardsvatnet og Dalsvatnet -

Vil disse vatna sin rolle som tilløps-magasin for Gjevilvatnet bli mindre i ny utbygging? Det bør utredes om terskel ved utløpet av Dalsvatnet bør senkes. I dag flommer vatnet inn over dyrka mark og populære badestrender ved begge vatna i lengre perioder, og medfører reduksjon både i næringsutøvelse og friluftsbruk.

I tillegg påvirker dette hekkende fugl, da reirområder oversvømmes før hekkeperioden er over.

Nye tunneller og tverrslag

Storodden ved Gjevilvatnet blir inngangsområde for ny tunnel. Vil det bli samme pumpehus og tunelinngang – eller blir det to ulike? Estetikk, sikkerhet for friluftsbruk og båtfolk må utredes.

Det er foreslått flere tverrslag med store mengder masse. Tippområder må grundig konsekvensutredes. Tunnelmassen er en ressurs som bør kunne brukes fornuftig, fast masse er en etterspurt vare. Etterbruk og muligheter må utredes.

Foreslått utviding av tipp ved Storli overlapper med reguleringsplan Storli hyttegrenn (PlanID 2017010). Mye av aktiviteten foregår i Trollheimen landskapsvernområde og må avklares med vernemyndighet. Reindøla og Ålvunda berøres, som er vernet vassdrag.

Nytt Nedre Driva kraftverk -

Det er planlagt ny kraftstasjon i fjellet nord for Sunndalsøra.

Det kom fram under informasjonsmøtene en tredje mulighet for bruk av produksjonen ved nytt kraftverk, nemlig direkte overføring til Norsk Hydro sitt anlegg på Sunndalsøra. Norsk Hydro sitt anlegg krever stabilt levert kraft – utredningen må vise bruk av nedslagsfelt og fyllingsgrad gjennom året i vannmagasinene, inkludert variasjoner gjennom år, og hvordan dette slår ut.

Effektkjøring og nett-tilkobling

Nye tider etterspør fleksibel effektproduksjon. Pga at kraftverket i dag har utløp i Driva elv ved Fale, er det begrenset mulighet for effektkjøring, derfor foreslås utløpet på nytt kraftverk å gå ut i Sunndalsfjorden.

- Hvilken konsekvens gir effektkjøring for forutsigbarhet i vannstand og forholdene ved vatna som blir berørt?
- Hvilken konsekvens får strømbehov til pumpe i Ålbusøyan for det øvrige næringsliv/nett-tilkobling i Oppdal når 100 GWh skal tas fra Lønset trafo? Hva vil dette medføre av nye kraftlinjer?

Forholdet dagens Driva kraftverk på Fale og nytt Nedre Driva kraftverk -

Det forutsettes i innledningen til utredningsprogrammet at Nedre Driva kraftverk er en opprustning og utvidelse av eksisterende Driva kraftverk. Det skrives senere at dagens kraftverk på Fale også skal kjøres parallelt med det nye.

For kommunene er det viktig at gammelt og nytt kraftverk ses helhetlig. Gamle Driva kraftverk har vært i drift så lenge at det kan bes om vilkårsrevisjon, og dette ønsker kommunene skal skje både i utredningen av Nedre Driva kraftverk og som et nullalternativ. Miljødirektoratet og NVE ga i 2013 ut en rapport med vannkraftkonsesjoner som kan revideres, og gamle Driva kraftverk har prioritet 1.2 her. Oppdal kommunestyre har i møte 21.11.2024 bedt administrasjonen starte arbeidet med å be om vilkårsrevisjon.

Vilkårsrevisjonen vil kunne bety en endring i eksisterende driftsmønster og manøvreringsreglement, som vil bety en forbedring for fisk, vannmiljø, naturmangfold og for brukere av vassdraga. Ikke bare i selve vannmagasinene, men ikke minst se med nye øyne på konsekvensene for tørrlagte vassdrag som Vekveselva, Dørreselva, Festa, Vindøla, Toåa, Lona m.fl. samt se på oppfølging av konsesjonsvilkår for grunneierne. Kommunene forutsetter at gamle og nye Driva kraftverk ses under ett i denne saken. For kommunene er det svært viktig at det framkommer i KU hvordan de to kraftverkene planlegges kjørt parallelt, om det planlegges å endre på dagens drift i gamle Driva, samt hvilke konsekvenser dette vil ha.

“Dagens Driva kraftverk vil benyttes for å opprettholde eventuelle pålagte krav til vannføring i Driva, i perioder med driftsstans eller høy pris.” Det er viktig når man skal vurdere helheten av tiltaket at både nytt og gammelt vurderes samtidig.

Utrede konsekvensene for kommunens økonomi

Det må utredes hvordan kraftinntekter i dag varierer med år (historisk oversikt), samt en forventet konsekvens av nytt kraftverk for kommunenes økonomi, grunneiere og andre berørte.

For kommunene ønskes utredet både eiendomsskatt og endring i konsesjonskraft-inntekter.

Landbruk og reindrift

Konsekvensene for landbruk og reindrift foreslås vurdert i samme kapittel/fagtema. Landbruksdrift og reindrift er noe annet enn arealressurser som omtales under fagtema Naturressurser.

Reindriften, beitenæringen og sæterbrukerne rundt vatna har utfordringer med dagens regulerte vannstand, både sommer og vinter. Det gjelder Tovatnet, Langvatnet, Ångardsvatnet, Dalsvatnet, Gjevivatnet og elvene i nedslagsfeltet. Dyrka jord, spesielt i Storlidalen blir stadig oversvømt og tiltak for å forbedre dette må belyses.

Kommunene forutsetter at Trollheimen Sijte, Trollheimen Søndre beitelag, Gjevilvassdalen beitelag, Gjevilvassdalen-Skaret kalvsankelag, Ålvundeidet utmarkslag, Lønset grunneierlag og Oppdal bygdeallmenning tas med i arbeidet med KU i form av intervju og beskrivelse av dagens utfordringer.

Konklusjon og anbefaling:

Kommunedirektøren viser til Kommuneplanens samfunnsdel (2024-2034), delmål 5 der det er en klar målsetting om å øke andelen fornybar energi og arbeide aktivt for bedre utnyttelse og redusert bruk av energi. Arealstrategien tilhørende mål 5 er bl.a. å legge til rette for areal til økt produksjon av ny fornybar energi.

Samtidig vier samfunnsdelen i delmål 6 til ansvar for å ivareta naturmangfoldet i kommunen. Det stilles krav om at hensynet til naturmangfold i kommunens arealplanlegging og saksbehandling skal styrkes, samt å sikre at det blir tatt hensyn til naturmangfold i forvaltning, drift og skjøtsel av aktuelle arealer.

Kommunedirektøren ser positivt på å utnytte et allerede eksisterende utbygd nedslagsfelt til mer effektiv bruk. Samtidig er det viktig å påpeke at det er mange som har arbeidsplassen sin innenfor samme nedslagsfelt og er avhengig av en utbygging og et manøvreringsreglement som gir forutsigbarhet for sin drift. En gjennomgang og oppdatering av vilkår og reglement satt i 1973 er helt nødvendig å se i sammenheng med nye planer. Forslaget som er kommet fra TrønderEnergi AS og Istad kraft AS gir derfor en unik mulighet til å se en stor vannressurs samlet, samt finne løsninger som gagnar samfunnet totalt sett.